

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020-2023

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	LITERATURA POPULARNA
Kod przedmiotu/ modułu*	PS45_I.7
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	polonistyka stosowana
Poziom kształcenia	I stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr studiów	I rok semestr letni, II rok, semestr letni
Rodzaj przedmiotu	ćwiczenia – przedmiot do wyboru
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr hab. Magdalena Rabizo-Birek, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr hab. Arkadiusz Luboń, prof. UR; Dr hab. Magdalena Rabizo-Birek, prof. UR; dr hab. prof. UR Agata Paliwoda; dr hab. prof. UR Wojciech Birek, dr hab. Joanna Rusin, prof. UR; dr hab. Kazimierz Maciąg, prof. UR.

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
		X							

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

X zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu /modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość literatury polskiej i literatury powszechnej XIX-XXI wieku oraz aktualnych nurtów w kulturze na poziomie szkoły średniej

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu/modułu

C ₁	Zapoznanie studentów z najnowszymi i najważniejszymi tendencjami w literaturze popularnej.
C ₂	Uzupełnienie kursu z literatury polskiej XX wieku o gatunki i teksty obecne w kulturze współczesnej
C ₃	Kształtowanie umiejętności uzyskiwania informacji o nowych i najnowszych zjawiskach w literaturze polskiej, jej tendencjach i przemianach, a także miejscu w komunikacji społecznej i na rynku wydawniczym, o instytucjach i rynku kultury literackiej, mediach i sztukach widowiskowych, zorientowanie ich we współczesnym życiu literackim w Polsce i na świecie.
C ₄	Praktyczne ćwiczenie umiejętności analizy i interpretacji wybranych tekstów popularnych

3.2 Efekty kształcenia dla przedmiotu/ modułu (wypełnia koordynator)

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	ma uporządkowaną wiedzę o literaturze i kulturze polskiej (w kontekście literatury Światowej) oraz rozumie znaczenie tych dyscyplin w obszarze nauk humanistycznych; ma ogólną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej literaturoznawstwa	K_Wo1
EK_02	Ma podstawowe rozeznanie w problematyce metodologii nauk humanistycznych i elementarną wiedzę obejmującą teorie literatury i wiedzę o kulturze	K_Wo1
EK_03	zna i rozumie główne nurty badań nad literaturą polską i powszechną xx wieku	K_Wo4
EK_04	zna dzieła literatury polskiej i wybitne utwory literatury światowej	K_Wo4
EK_05	Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji dzieła literackiego i innych tekstów kultury	K_Wo5
EK_06	orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym, szczególnie w zagadnieniach literatury popularnej i jej miejsca wśród wytworów kultury polskiej	K_Wo6
EK_07	potrafi formułować i analizować podstawowe problemy badawcze z literaturoznawstwa właściwe dla polonistyki praktycznej	K_Uo1
EK_08	posiada kompetencje w zakresie krytycznej analizy i interpretacji dzieła literackiego; ma świadomość tradycji literackiej	K_Uo3
EK_09	Potrafi rozpoznać w obrębie literatury dzieła należące do literatury popularnej, przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod pozwalających	K_Uo3

	na ocenę ich znaczenia i oddziaływania	
EK_10	Potrafi krytycznie czytać teksty źródłowe, utwory literackie oraz akademickie teksty literaturoznawcze	K_Uo6
EK_11	Potrafi krytycznie odbierać wytwory literatury popularnej i odróżniać je od literatury wysokoartystycznej	K_Uo6
EK_12	Zna i rozumie potrzebę interdyscyplinarnej analizy zjawisk kultury popularnej (szczególnie literatury popularnej wobec kina, telewizji, gier video)	K_Uo6
EK_13	Potrafi przygotować naukową pracę pisemną (esej, recenzję lub streszczenie) na wybrany temat z dziedziny literatury popularnej, posługując się przy tym źródłami pomocniczymi	K_Uo8
Ek_14	Jest gotów do ciągłej aktywizacji i poszerzania swoich kompetencji z zakresu literatury i kultury popularnej i jej odniesień do kultury narodowej; jest kreatywny w poszukiwaniu rozwiązań i otwarty na nowe projekty	K_Ko1
EK_15	Jest gotów do współdziałania i pracy w grupie, a także do samodzielnego organizowania warsztatu pracy	K_Ko2

3.3 Treści programowe (wypełnia koordynator)

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
<i>Nie dotyczy</i>

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
1. Zapoznania wstępne. Definicje kultury popularnej i masowej. Literatura popularna wobec literatury wysokiej (podobieństwa i różnice). Adaptacyjność literatury popularnej (film, gry multimedialne, komiksy etc.)
2. Klasyfikacje i konwencje gatunkowe literatury popularnej
3. Literatura grozy (<i>weird fiction</i>) - np. analiza wybranych opowiadań i poezji H. P. Lovecrafta
4. Literatura fantasy – np. analiza wybranych opowiadań A. Sapkowskiego i/lub U. LeGuin
5. Literatura science-fiction – np. analiza wybranych opowiadań S. Lema
6. Konwencja detektywistyczno-kryminalna – np. analiza wybranych powieści M. Krajewskiego i/lub komiksów F. Millera z cyklu <i>Sin City</i>
7. Konwencja horroru i akcji – np. analiza wybranych komiksów M. Mignoli z cyklu <i>Hellboy</i>
8. Political fiction – np. analiza powieści T. Clancy’ego i/lub komiksu A. Moore’a i D. Lloyd’a <i>V jak Vendetta</i>
9. Teksty piosenek rockowych (np. K. Staszewskiego, K. Grabowskiego)

3.4 Metody dydaktyczne

- Analiza tekstów z dyskusją,

- metoda projektów,
- praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja)

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	znajomość zadanych lektur	ćw.
EK_02	aktywny udział w zajęciach	ćw.
EK_03-EK_17	projekt: przygotowanie indywidualnie lub w dwuosobowej grupie krótkiej prezentacji multimedialnej lub referatu na wybrany temat, praca pisemna na uzgodniony z prowadzącym ćwiczenia temat, powiązany z problematyką ćwiczeń	ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Obecność i aktywny udział w zajęciach / przygotowanie krótkiej prezentacji multimedialnej lub referatu na wybrany temat / praca pisemna.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	20
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	4
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	10+41
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Podmiotowa:

Wybrane utwory:

- kryminalne (np. proza Agaty Christie, Raymonda Chandlera, Georges Simenona, Borysa Akunina, Marka Krajewskiego);
- fantastyczne (np. Edgara Allana Poe, *Upadek domu Usherów*; Nikołaja Gogola *Nos*; Olgi Tokarczuk, *Szafa*);
- fantasy (np. Ursuli Le Guin, Andrzeja Sapkowskiego, Neila Gaimana)
- science fiction (np. Stanisława Lema, braci Strugackich, Jacka Dukaja);
- romans i literatura erotyczna (np. Anka Kowalska, *Pestka*; Hanna Kowalewska, *Tego lata w Zawrociu*; E.L. James *Pięćdziesiąt twarzy Greya*);
- komiks (np. M. Mignola, F. Miller, A. Moore).
- political fiction (np. Tom Clancy)
- piosenka poetycka/rockowa (wybrane utwory Agnieszki Osieckiej, Jacka Kaczmarskiego, Wojciecha Młynarskiego, Jeremiego Przybory, Kory, Kazika Staszewskiego, Katarzyny Nosowskiej, Marii Peszek);
- utwory literackie inspirowane literaturą popularną (np. Doroty Masłowskiej *Paw królowej*; Olgi Tokarczuk, opowiadania fantastyczne z tomu *Szafa* i *Gra na wielu bębenkach*).

Przedmiotowa:

Słownik literatury popularnej, pod red. Tadeusza Żabskiego, Wrocław 2006 (tam: A. Gemra, E. Rudolf, *Fantasy*, K. Walc, *Horror*, L. Pułka, *Literatura fantastycznonaukowa*, A. Martuszevska, *Powieść kryminalna*, M. Bujnicka, *Romans*; L. Wesołowski, *Rockowy tekst*, J. Jastrzębski, *Pornografia i literatura erotyczna*).

Anna Barańczak, *Słowo w piosence. Poetyka współczesnej piosenki estradowej*, Wrocław 1983; Roger Callois, *Powieść kryminalna, czyli... [w:] tegoż, Odpowiedzialność i styl. Eseje*, wybór M. Żurowski, Warszawa 1967; s. 167-212;

Umberto Eco, *Superman w literaturze masowej. Powieść popularna między retoryką a ideologią*, przeł. J. Ugniewska, Warszawa 1996 [tam: roz. *I Beati Paoli a ideologia powieści popularnej, Kariera i upadek nadczłowieka, Struktury narracyjne u Fleminga*, s. 91-144, 184-234];

Jerzy Jastrzębski, *Czas relaksu. O literaturze masowej i jej okolicach*, Wrocław 1982);

Andrzej Sapkowski, *Rękopis znaleziony w smoczej jamie. Kompendium wiedzy o literaturze fantasy*, Warszawa 2001, s. 7-55;

Dominic Strinati, *Wprowadzenie do kultury popularnej*, przeł. W. J. Burszta, Poznań 1998 [tam roz. *Kultura masowa i kultura popularna*, s. 15-50;

Grzegorz Trębicki, *Fantasy. Ewolucja gatunku*, Kraków 2007, 2009 [tam roz. *Narodziny gatunku: lata 1897-1956*, s. 25-54);

Andrzej Zgorzelski, *Fantastyka, utopia, science fiction*, Warszawa 1980 tam: *W labiryncie terminów. Fantastyka jako redynamizacja struktur gatunkowych; Przetarty szlak. Konwencja gatunkowa science fiction*; s. 130-39, 148-187.

Literatura uzupełniająca:

Andrzej Banach, *O kiczu*, Kraków 1968;

Roger Callois, *W sercu fantastyki*, przeł. M. Ochab, Gdańsk 2005,

Noel Carroll, *Filozofia horroru*, przeł. M. Przyłipiak, Gdańsk 2004;
Maciej Parowski, *Czas fantastyki*, Szczecin 1990;
Anna Gemra, *Od gotycyzmu do horroru. Wilkołak, wampir i Monstrum Frankensteina w wybranych utworach*, Wrocław 2008;
Michał Kwiatkowski, *Teksty piosenek autorskich w ujęciu autoetnograficznym* [w:] *Strategie twórcze w działaniu*, red. G. Habrajska, J. Słórska, Łódź 2017, s. 275-289;
Stanko Lasić, *Poetyka powieści kryminalnej: próba analizy strukturalnej*, Warszawa 1976;
Anna Martuszczyńska, *„Ta trzecia”: problemy literatury popularnej*, Gdańsk 1997;
Niedyskretny urok kiczu. Problemy filmowej kultury popularnej, red. G. Stachówna, Kraków 1997;
Andrzej Niewiadowski, *Literatura fantastycznonaukowa*, Warszawa 1992;
Denis Scheck, *Leksykon amerykańskiej popkultury*, przeł. R. Wojnakowski, Kraków 1997;
Antoni Smuszkiewicz, *Stereotyp fantastyki naukowej*, Wrocław 1980;
Spór o SF. Antologia szkiców i esejów o science fiction, wybór R. Handke, L. Jęczyński, B. Okólska, Poznań 1989;
Tropy literatury i kultury popularnej, red. S. Buryła, L. Gąsowska, D. Ossowska, Warszawa 2014;
Marek Wydmuch, *Gra ze strachem. Fantastyka grozy*, Warszawa 1975.